

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1907. NOVEMBER 28.

HARMADIK ÉVFOLYAM. — 272. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

A hatósági mészárszék.

Csak Kassa nem mozdul.

Kassa, november 27.

Nekünk kassaiaknak pazar jó dolgunk lehet, mintha Magyarország az Isten kalapja s azon Kassa bokréta volna. Olyan Hernád-parti kis Eldorádó, hol az ember szájába röpködnek a sült galambok s pompás zamatu pecsenyék csak arra várnak, hogy azokat valamely torkig jóllakott gyomor csupa szájalomból megegye.

Teremt'ucse mintha ilyen jó dolgunk lenne! Mert mi másnak magyarázható az a végtelen közömbösség, ahogyan Kassán eminens érdekű ügyeket kezelnek. Hónapok óta foglalkozik a sajtó az élelmiszerek aránytalan drágaságával. Az utóbbi időkben, amikor a mértéktelenül felszökött árak folytán felzudult a közvélemény, napról-napra hangzott fel a panasz és mi voltunk ezen a helyen az elsők, akik radikális intézkedéseket kértünk a város vezetőségétől ez állapot megszüntetése vagy legalább enyhítése érdekében.

Különösen a *hus árak* szokatlan emelkedése adott okot a védekezésre. A polgármester megtett annyit, hogy drágasági ankétot hívott össze. Ezzel a formalitásnak eleget tett. Ám mit használt az ott elhangzott disputa. A szó elszállt, de nem követte a tett. Nincs egy pozitív intézkedés, amire rámutathatnánk, s ma ott tartunk, mint hónapok előtt. A kassai élelmi piaci árai elviselhetetlen súlylyal nehezdednek a közönségre. Annyiban haladtunk, hogy panaszunk a téli bajok elsiklásával szaporodott. Az egész országban legalább 30 százalékkal esett a marha ára. Budapest vásárcsarnokaiban tetemes áreszállítással mérik a húst, a mészárosok kinos meglepetésére. Ujvidék, Győr, Igló, Debreczen pedig hatósági mészárszékek felállításával igyekeznek enyhíteni a jelenleg indokolatlan husdrágaságot. Arad város tanácsa is most foglalkozik a hatósági mészárszék gondolataival.

Miután a mészárosok kijelentették, hogy nem hajlandók olcsóbban adni a húst, a város elhatározta, végső

eszközül felállítja a hatósági mészárszéket. A főkapitány utján most írják össze azokat a családokat, akik *kötelezőleg kijelentik, hogy husszükségletüket a decemberben felállítandó városi mészárszékéből fogják készpénzért fedezni.*

A főváros és az ország több más várososa tehát a cselekvés terére lépett. Nem türik, hogy a mészárosok kukoricázzanak a közönséggel. Csak mi maradunk a régi állapotban, tespedünk és szenvedünk és ki vagyunk szolgáltatva oly gazdasági abszurdításoknak, melyeknek érvényesülése máshol sehol, csak nálunk leheíséges. Mintha csak valami átok ülne ezen a városon, amely a maga nagy tehetetlenségében egyre jobban pusztul és veszti hajdanta erős pozícióját.

A kiuzsorázott szegénység!

A garassal fűtés!

Ott az erdő — szedjenek fát.

A szatócsok kezében!

Kinos ügyre hívta fel tegnap a *Napló* a városi tanács figyelmét. Nem dicsekedtünk azzal a sikerrel, hogy felszólalásunknak eddig valami haszna lett volna. Ez azonban nem riaszt vissza bennünket, hogy közel 4—5000 nyomorgó szegény ember ügyét a napirendről levegyük. Addig sürgöttünk az igazság csontos karjával az illetékes tényezők ajtaján, míg a szőnyeges, puha kényelmű szobák küszöbén meghallgatásra talál a város népessége egy tizedének némán viselt kálváriája.

Hasznos és gazdaságos dolog az urak szekerét tolni. Kemény hátunkat oda támasztani a kátyuba jutott hintónak és segíteni, a magunk teste felvérzésével őket a sima, egyenes utra. Ezt is megtettük és köszönetet nem kértünk halál nem kaptunk érte. Most egy nagy tömeg siralmas ügyét azonban minden másnál fontosabbnak tartjuk.

Ez a hallgatagon nyomorgó rongyos tömeg tőr és szenved s baját, fájdalmát keserűségét pálinkába öli. Tudatlan magatehetetlenségében kihez forduljon. Így született, így kell meghalnia, ez a gondolat békíti meg sorsáral, s ha mégis lázadó indulata azt sejteti vele, hogy nincs az rendjén, ami vele történik, ott az alkohol, a bufelejtő, gyilkos ital.

Nem lehet ezt a kérdést tehát úgy el-

intézni, mint már egy véleményt alkalmunk volt hallani:

— Ha nincs pénzük, menjenek fát szedni az erdőbe, ha van pénzük úgy sem használunk nekik, elisszák azt egy garasig!

El bizony, de miért, azt senki sem kutatja. A glaszé keztüös finom és előkelő szociológusok, akik zsurokon és más hasonló ivásu összejöveleteken ilyen fajta véleményt megkockáztathatnak, de a város szociális érzékétől joggal várunk többet.

Ellenvetések.

Tegnap azt ajánlottuk, hogy a városi tanács vágott fát és szemet különként, illetve zsákonként is árusítson, pusztán a szegények számára. A terv ellen nyomban ellenvetés történt, melyet ebben összegezzük:

— a városnak nincs arra való embere, aki ezzel a bagatel ügygyel foglalkozzék;

— ha volna is, nem vezetne ki, mert bajos dolog ennek az ujitásnak a publikálása.

Hát kérem alázattal nem olyan boszorkányos ez a dolog, hogy ne lehetne megvalósítani. Nem szükséges azonnal egy külön hivatalt e célra felállítani. *A város jelölje meg, hogy naponta ennyi és annyi mennyiségű vágott fa kicsinyben eladható s ezt a faraktárnok maga osztaná szét a jelentkező szegény néposztály között.* Van a városnak olcsó fája, azt kell felvágatni s kicsiben eladni, úgy hogy a szegények által a szatócsoknak fizetett összeg értéke ellenében legalább is négyszer-ötször annyi fát tud kiszolgáltatni a város.

A publikálás még könnyebb. A rendőrök úgy is bejárják naponta a külvárosi utcákat. *Utassítsa őket a polgármester rendelkezésére a főkapitány, hogy élő szóval hirdessék ki a szegényebb emberek között, hogy a város kicsiben is árusít fát.* Együttal világosítsák fel őket arról is, hogy a város által kimért fa sokkalta több és olcsóbb. Igaz, hogy a jobbára analfabéta szegény osztály irott plakátot és ujságot nem olvas. (Ezeket a sorokat sem olvassa, de hiszen nem is azért írjuk.) Ellenben arra való az élőszó, hogy a tudatlanokat ily módon világosítsák fel.

Szabad az erdő!

A nyomoru szegényekről, óh gondoskodott a város! Megengedte, hogy hetenkint kétszer: *szerdán és szombaton fát szedhessenek az erdőben.* Ez is humánus intézkedés, de vajmi keveset segít. Az erdei faszedés sok munkával jár, nagy időt rabol el. A szegény embernek egy napot kell rászánni, hogy egy köteg fát össze szedjen. Ez alatt azonban nem dolgozhatik. Erre is kaptunk feleletet. Ha dolgozik, akkor keres annyit a szegény ember, hogy fát vehessen magának.

Ugy van. Ha dolgozik! De éppen ezt

KOCIAN hegedűművész KUBELIK riválisa

december hó 2-án a Schalkházban hangversenyt tart. Jegyek: VITÉZ A. könyvkereskedőnél válthatók.

és törvénybe iktatása körül kifejtett buzgalma és tevékenysége elismerésül, illetve méltánylásul a város diszpolgárává válasszák. Az indítványt a közgyűlés tagjai magukévé tették s az holnap egyhangu örömmel fog jogerőre emelkedni.

— **A központi választmány.** Kassa város törvényhatósági bizottságának központi választmánya ez idén kerül felújításra. A központi választmány három évre terjedő mandátuma ugyanis lejárt. A polgármester, mint a központi választmány elnöke az e havi közgyűlésre tüzte ki az új tagok megválasztását. A központi választmánynak eddig tagjai voltak: Blanár Béla, Benczur Géza, Bezsilla Samu, Hamar Ferenc, Hevessy Károly, Korányi Károly, Korláth Ferenc, Rélay Róbert, Sichermann Bernát, Siposs A. Gyula, Stekker Károly.

— **Uj elemi iskola.** A Napló annak idején sokat foglalkozott azzal a gondolat-tal, hogy a város déli részén lakó gyermekek számára iskolát építsenek. Tudvalevően ezt már a közgyűlés is magáévé tette s elhatározta, hogy a Major-utca és Széplaki-sor sarkán, a jelenlegi huszárkaszárnnyával szemközt levő üres telken egy 16 tanteremből álló földszintes iskolát épít. A novemberi közgyűlés újból foglalkozni fog az új elemi iskola ügyével, amennyiben az e havi közgyűlés napirendjére tüzték ki az iskola épület költségeinek megállapítását. Remélhetőleg, hogy ezzel a lépéssel az iskola gyorsabban jut el rendeltetéséhez.

— **Városi tanácsos választás.** A szombati városi közgyűlés egyik kiemelkedő momentuma lesz a tanácsos választás. Hárman pályáznak az állásért: Ékes Lajos dr. helyettes tanácsos, Rössler István I-ső aljegyző és Kiss János pénztári ellenőr. Amennyire a közgyűlés hangulatát ismerjük Ékes Lajos megválasztása biztosra vehető. Közel másfél éve, hogy a városi tanácsnál előadóként működik s ez idő alatt bebizonyította, hogy a tanácsosi tisztségnek megfelel.

— **A bölcsőben elégett gyermek.** Ma délután 2 órakor Spitz Miksa Kossuth-utcai házában házmesteri szobájában, Weisz József házmesterrel vadházasságban élő Tan Mária gyermeke, a 13 hónapos Margit a bölcsőben elégett. A kályhából kipattanó szikra a közelben levő bölcső kosarát meggyújtotta s mire a tüzet észrevették a gyermek megégett. A bölcső a gyermek fejénél gyuladt ki s a kis apróság koponyája megégett.

— **Városi alkalmazottak a kerületi munkásbiztosító pénztárban.** A munkásbiztosító pénztárakról szóló törvény szurint az 1200 koronánál kisebb javadalmazásu tisztviselőket is a munkásbiztosító pénztár kötelekébe tartoznak. A kassai kerületi munkásbiztosító pénztár elnöksége most felhívta a városi tanácsát, hogy a város alkalmazottai közül azokat, kiknek fizetése a fenti összeget meg nem haladja, a törvény szelleméhez képest jelentse be. E szerint a pénztár kötelekébe fognak tartozni az irnokok, dijnokok, rendőrök és hivatalosok, nemkülönben az egyéb más alkalmazottak. A városra ez újabb megterhelést jelent, de bizonyos, hogy ez által az alkalmazottak betegsége esetére, nemkülönben rokkantság esetén biztosítva vannak.

— **Elmaradt hangverseny.** Gróf Kinsky Pálmay Ilka. tegnap estére hirdett hangversenye — mint értesülünk elmaradt. A

hangverseny rendezőség lehetett volna annyi figyelemmel a közönség iránt, hogy a hangverseny elhalasztásáról előbb értesíti azokat, akik tegnap hiába fáradtak a Schalkházszállodába.

— **Az iskolaszéki tagválasztás.** Berzáczy Mihály bizottsági tag, miután fiát községi tanítóvá választották, az iskolaszéki tagságáról lemondott. Helyébe az e havi közgyűlés fog új tagot választani. Remélhetőleg az új tag a város iskola ügyei iránt kellő érzékkel bíró városatyja lesz, aki intelligenciájával hivatott ennek a megtisztelő polgári bizalomnak eleget tenni. Iskolaszékünknel egy kis frissebb és egészségesebb szellem alaposan elkél.

— **A fogyasztási adó legyen a városoké.** Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága, azzal a kérelemmel fordul az országgyűlés mindkét házához, hogy alkosson törvényt, mely szerint a városokban szedett fogyasztási adó legyen a városoké. Ehhez a kérelemhez Kassa csatlakozását is kéri. A szombati közgyűlés bizonyára kész örömmel teszi magáévé az indítványt, amely úgy sem lesz egyéb — írott malasztálnál.

— **Az Unió malom telkének parcelálása.** A pesti ut 7. szám alatt levő egykori Unió gőzmalom hatalmas telkét a tulajdonos társaság most parcelálni akarja. Bródy Fülöp és társa cég ilyen irányu kérvényt nyújtott be a városi közgyűléshez. A kérelem megadásánál remélhetőleg gondoskodni fognak arról, hogy a telek építkezésre való széthasítása úgy történjék, hogy a készülőben levő városszabályozási terv feltételei figyelembe vétessenek.

— **Megnyílik a népkonyha.** A nemes jótékonytárgygyűjtő kassai népkonyha, amelyet az izraelita nőegylet tart fenn, a napokban már megnyílik. A nőegylet elnöksége kérelemmel fordult a városi tanácshoz, amelyben a népkonyha számára helyiséget kér. A kérelmet a közgyűlés sürgősen fogja elintézni.

— **A városi házak biztosítása.** A város tulajdonában levő bérházak és középületek biztosítására az Adria biztosító társaság ártírt a városi tanácshoz s a biztosítás meghosszabbítását kérte.

— **Patika átadás.** Elischer Károly kassai gyógyszerész arra kéri a városi tanácsot, hogy a Főutca 114. számú városi bérházban bérelt helyisége után, a lakbérleti szerződést utódjára átruházza. Az Elischer gyógyszerész e szerint gazdát cserélt.

— **Tűz a szappangyárban.** Tegnap délután, a kassai szappangyárban kiütött tűz ügyében — melyről a Napló részletesen megemlékezett — ma délután hatósági szemlét tartanak. Az eddigi feltevések szerint: a tűz úgy támadt, hogy az olvasztó kemencéből kipattanó szikra s az lobbantotta lángra a könnyen gyúlékony anyagokkal telített helyiséget.

Színház, művészet.

Troubadur.

Az elmaradt „Fauszt” helyett.

Az olasz társulat tenoristája S. Mastrobuano, kinek ma kellett volna bemutatkoznia, nem léphetett fel — berekedt. Ezt hirdették a fehér plakátok a pénztár mellett és a színházi folyosókon. A közönség egy része zugolódott, habár alig tizen váltották vissza jegyeiket, mintha csak sejtették volna, hogy az estén nem mindennapi élvezetben lesz részük. Hogy Fauszt elmaradt alkalmunk volt az olasz társaság ötödik tagját Parisottó Sofiát megismerni. Troubadurban — Azucenát énekelte. Parisottó Sofia

tüneményes hangu contra alt énekesnő, ki méltán volt a tegnapi est ünnepeltje. Öblös, bárszonyosan légy hangjával interpretálta ezt a szerepet, ahogyan azt a kassai közönség eddig nem hallotta. Kiváltságos énekesnők rendelkeznek ily fenomenális hanggal mint Parisottó Sofia. A világhírű Walker Edithéhoz hasonló, mely a titokzatos mélységbe épp oly könnyen száll, miként játszi könnyedséggel szökdel a magasságban. Bámulatosan sokat tud, szédületes az iskolája, mestere a hangjának. Bő alkalmá volt Azucena szerepében, hogy mind eme tudását érvényesítse. Az áriáját énekelve, minden hangjában az olasz temperamentum nyilvánult meg; a gyász elbeszélése alatt, szinte a vér hűlt meg a hallgatóban — a nézőben egyaránt. Bosszuálló, félelmetes volt s ezt hangjával érte el. Végső jelenetében mint varázsos szó úgy hangzott el ajkán az álomdal. Kétségkívül Parisotto Sofia a „Star”-ja a kitűnő olasz társaságnak. Ezt a közönség is acceptálta és tüntetett mellette, tapsokkal, kihívásokkal. Az operisták egén egy fényes csillag ez a még fiatal hölgy, ki szédületes karriert fog befutni. Frezzi Mária coloraturáját — mely zenei nyelven szólva rakétaszzerű — csillogtatta. Belcantója, trillái, staccatói mesteriskolára vallanak. Hangja nem erős, de bájos csengésű üde soprán, mely a szívbe lopja magát. Pastorelli Vincenzó Luna grófjában folytatta vendégszereplését. Nemes baritonja mindenkit elragadott, tegnap azonban nem elég kerekdeden énekelt. Natili Antoniót kis szerepében csodáltuk; gyönyörű basszus hangja van. Végül Cseőregh Jenő tenoristánkról emlékezünk meg, ki méltó volt az olaszokhoz. Mintha versenyre akart volna velük szállni, ambicióval, mesésen énekelt és gyönyörű tenorjával az olasz tenoristát le is győzte. Kitűnően volt disponálva és a közönség hálás is volt neki, vagy 10-szer hívta a kárpit elé jeles énekesünket.

Dorman Julia síró hangja bosszantó volt. Minden taktus nélküli hamis, énekelni akarással kellemetlenkedett a hallgatóknak, szereplőnek egyaránt. Frezzi Máriát kitűnő hallása mentette meg, hogy nem reagált Dorman véghangjára. Simándi karmester ma is kivehette részét az ünnepségből. A tempók ezuttal helyesek voltak, a kar kifogástalan.

— né. —

— **Az olasz operatársulat vendégjátékai.** A színház igazgatósága ez uton is a közönség elnézését kéri, a Fauszt opera elmaradásáért, mely rajta nem álló körülmény miatt bekövetkezett. Az olasz operatársulat új tenoristája S. Mastrobuano a milánói Scala operaház tagja ugyanis a hosszú utazásban kimerült s Budapestben kénytelen pihenni. Ha az ut fádalmait idejében ki nem heverné, az olasz társaság impresszáriója már is gondoskodott, hogy csütörtökön este a „Bohémélet” premierje zavartalanul megtartassék s ugyszintén a „Fauszt” opera péntekre halasztott előadása. Abban az esetben, ha Mastrobuano még gyöngykednék, a csütörtök és pénteki előadások tenor főszerepére az impresszárió Lunardi a budapesti m. kir. operaház kiváló olasz tenoristáját szerződtette, aki szükség esetén biztosan megérkezik Kassára. Erről az igazgatóság még idejében értesíti a közönséget. A „Bohémélet” opera csütörtöki premierjére teljesen elkészült a társulat. A kassai közönségre valóban nagy gyönyörűség vár ennek a csodaszép operának az élvezésével. Erre a premierre, valamint a Fauszt pénteki előadására, mely egyuttal az olasz operatársaság bucsufellépte lesz, jegyek már előre válthatók.

Rabenstein Bersabé. Wildenbruch Ernst nagysikerű színművéből a társulat drámai művészei már serényen próbálnak. A főszerepeket Fái Flóra, Komjáthyné, Hevessy Mariska, Bodrogi Lina, Komjáthy, Racz, Bartha, Doktor, Faragó, Nagy, Miskey és Pápai játszik.

RÁKÓCZI SORSJEGYEKII. RÁKÓCZI FERENC KASSAI
:: LOVASSOBRÁRA. ::**FÖNYEREMÉNY 40.000 K.
EGY SORSJEGY ÁRA
I KORONA.**

FŐELÁRUSÍTÓ: KASSAI JELZÁLOGBANK.

Kapható minden kassai pénzügyintézet-
nél és dohánytőzsdében. ::**Sürgős
figyelmeztetés.**

Az évszázadok óta ismert

Királyi Selters

(Königl. Selters)

viz össze nem tévesztendő olyan
forrásvizekkel, melyek hasonló
hangzásu elnevezés alatt kerül-
nek piacra.**Csak a Királyi Selters**

(Königl. Selters)

lesz állami ellenőrzés mellett tisztán
természetes állapotban töltve és szű-
kűldve, míg más ugynevezett seltersi vizek
többé vagy kevésbé telített (vagyis sókkal
vagy szénsavval vegyített) állapotban hozat-
nak forgalomba. Ezek tehát a Királyi Sel-
ters természetes vízzel szemben csak cse-
kély értékű műtermékeknek tekintendők.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

KASSAI NÉPBANK R.-T.**Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)**foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán**legelőnyösebb feltételek**és visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapirokat
leszámitol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papirokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. **Felvilágosítások készséggel adatnak.****BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA**

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRÁLY SÖR == **KORONA SÖR** == **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Kassai Jelzálogbank részvénytársaságaz életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító inté-
zettel lépett szoros összeköttetésbe.Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére.
A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsol-
tatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos
kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. —
Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haladé-
kátalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos
kamatjaival együtt bármikor kézhez kaphatja.A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak
circa 2—3 fillért tesz ki.**Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.****Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.**Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még
csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmelegebb fogadtatásban
részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyenképpen jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t.